

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 13910
Tarih : 12.08.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Van'ın Başkale ve Çaldıran ilçeleri başta olmak üzere birçok ilçesinde 35 mahallede 16 Temmuz- 3 Ağustos 2021 tarihleri arasında yaşanan sel ve su baskınlarının sonuçlarının yerinde incelenmesi, benzer durumların önlenmesi için gerekli yasal, sosyo-ekonomik ve politik çalışmaların yürütülmesi amaçlarıyla Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

Muazzez ORHAN IŞIK

Van Milletvekili

GEREKÇE

İktidarların doğaya ve ekolojiye karşı rant odaklı politikalarının, yanlış imar ve konut politikalarının sonucu ve iklim krizi gerçekliğine uygun politikaların uygulanmaması etkisiyle ülke genelinde sel ve yangın felaketlerinin yaşandığı, gerekli destek hizmetlerinin sunulmadığı görülmektedir. Yurttaşların can ve mal kaybına neden olan bu felaketlere ilişkin önleyici politikaların uygulanmadığı, müdahalede gecikildiği, kriz yönetiminin sağlanamadığı, halkın acısı ve kayıplarıyla baş başa kaldığı bir durum ortaya çıkmaktadır.

16 Temmuz- 3 Ağustos 2021 tarihleri arasında Van'ın Başkale, Çaldıran, Özalp, Gürpınar, Muradiye, İpekyolu Erciş ve Saray ilçelerinde 35'ten fazla mahallede sel ve su baskınları etkili olmuş ve halkın yaşam alanları zarar görmüştür.

Van'da bu kadar kapsamlı bir felaket ve binlerce kişiyi etkileyen bir kriz olmasına rağmen kamusal anlamda bir kriz yönetimi yapılmamıştır. İlk yardım ve sağlık hizmeti sunulması gereken yurttaşların aradan geçen süreye rağmen barınma, beslenme, temiz su sorunu hala devam etmektedir.

Sel yaşanan tüm alanlarda yaklaşık 140 ev, içinde yaşanılmayacak duruma gelmiştir. Bu evlerden 15 tanesi tamamen yıkılmıştır. Geriye kalanlar ise duvar çatlakları, su ve elektrik tesisatları, temelleri hasar gören toprak evler olduğundan, içinde kalınması riskli yapılardır. Bir deprem veya yeni bir su baskını durumunda bu evlerde yaşayanların yaşamları risk altındadır.

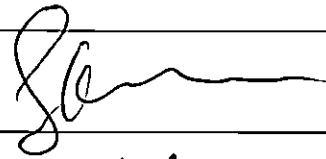
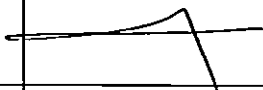
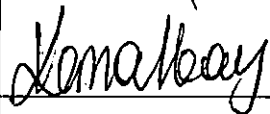
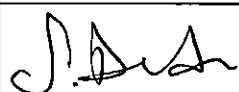
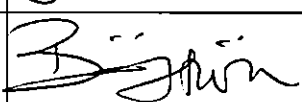
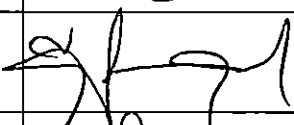
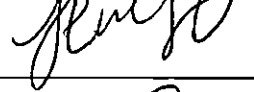
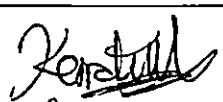
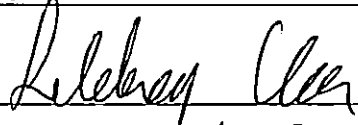
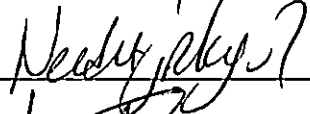
Bu evlerin 100'e yakını Başkale ilçesinde, 23 tanesi Çaldıran ilçesinde diğerleri sayılan diğer ilçelerdedir. Evleri ile birlikte ev eşyaları da zarar gören yurttaşların önemli bir kısmı akrabalarının evlerinde yaşamaya devam etmektedir. Bir kısmı ise çadırlarda kalmaktadır. Kış ayları yaklaşmadan bu barınma sorununa kalıcı bir çözüm sunulmalıdır.

Sel ve su baskınlarının etkili olduğu birçok mahallede çok sayıda ahırın zarar gördüğü kamuoyunun bilgisine yansımıştır. Başkale ilçesinde 2200'e yakın küçük baş, Çaldıran ilçesinde 200'e yakın küçük baş hayvanın telef olduğu ifade edilmektedir. Zararların karşılanması için önceden sigortalı olması veya telef olmuş hayvanların fiziki olarak ispatı gibi şartların talep edilmesi çiftçileri zor durumda bırakmaktadır.

Arazi ve hayvancılık için zorunlu olan besi/yem alanlarının hasarı da çok büyük oranda yaşanmıştır. Temel geçim olan hayvancılık sektörünün zararı tüm boyutları ile araştırılmalıdır. Saman ve ot depolarının da çok büyük oranda zarar gördüğü ifade edilmiştir.

Başkale'nin Xaşkan köyünde ve birçok yerde sel olacağı, tedbir alınması gerektiği önceden bilinmesine rağmen gerekli hiçbir önlem alınmamıştır. Xaşkan'da (Esenyamaç) yapılan kanal bu boyutlarda bir sel için yeterli değildir. Ayrıca söz konusu kanallar ve bentlerin bakım ve temizliği için periyodik çalışmaların yapılması gereklidir. Albayrak bölgesinde başvuru yapılmasına rağmen gerekli kanal ve bent çalışması yapılmamıştır. Güzeldere mevkiinde yol ve kanal çalışmasının plansızlığı selin zararlarını arttırmıştır. Burada ve birçok yerde kanalların selden önce yağmur suları nedeniyle kumla dolduğu ifade edilmiştir. Sel yaşanan neredeyse her yerde bent ve kanalların bakımı ve yenilenme çalışmalarının yapılması gerekmektedir. Birçok mahallede barınma, temiz su, ulaşım ve hatta beslenme sorunu bir süre devam edecektir. Bu nedenler evleri ve yaşam alanları yıkılmış olan haneler için hızlı bir kamusal destek programı uygulanmalıdır. Hayvanları, ahırları, ot ve saman depoları ve tarım arazileri zarar gören çiftçilerin destek alma süreçleri hızlandırılmalıdır. Zarar gören tüm yurttaşların zararları tazmin edilmelidir.

Van'da Başkale başta olmak üzere tüm ilçelerimizde sel felaketinden etkilenen yurttaşlarımızın yaralarının sarılması, zararlarının hızlı bir şekilde tazmin edilmesi için söz konusu bölgenin acil bir şekilde afet bölgesi ilan edilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda gerekli yasal, sosyo-ekonomik ve politik çalışmaların yürütülmesi amacıyla bir araştırma komisyonu kurulmasını arz ve teklif ederim.

1	FATMA KURTULAN	MERSİN	
2	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
3	MUSA PİROĞLU	İSTANBUL	
4	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	
5	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
6	MURAT SARISAÇ	VAN	
7	SAİT DEDE	HAKKARİ	
8	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
9	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	
10	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	
11	OYA ERSOY	İSTANBUL	
12	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	
13	PERO DUNDAR	MARDİN	
14			
15	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	
16	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	
17	FELEKNAS UCA	BATMAN	
18	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
19	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	
20	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	